

Generaal-majoor
R.E. Urquhart CB, DSO
in samenwerking met Wilfred Greatorix

GENERAAL VAN ARNHEM

Inleiding

Dit is het verhaal van de strijd die de Britse 1ste Luchtlandingsdivisie – de Airborne-divisie – tijdens Operatie Market Garden bij Arnhem heeft geleverd, waarbij niet alleen geallieerde luchtlandingseenheden van drie verschillende divisies betrokken waren, maar ook een zeer groot deel van het Britse Tweede Leger dat in juni 1944 voet aan wal op het vasteland van Europa had gezet. Het ‘Market’-deel van de operatie had betrekking op de inzet van luchtlandingstroepen, terwijl ‘Garden’ de operaties op de grond omvatte, die tot doel hadden met die luchtlandingstroepen contact te maken. Er is grote aandacht geweest voor de krijgsverrichtingen van de divisie die onder mijn bevel stond, en soms wordt er maar al te gemakkelijk voorbijgegaan aan het feit dat twee andere luchtlandingsdivisies, de Amerikaanse 82ste en de eveneens Amerikaanse 101ste, binnen hun eigen sectoren eveneens felle gevechten hebben geleverd.

‘Market’ was een door luchtlandingseenheden uitgevoerde operatie en het succes of het mislukken ervan moet in zijn totaliteit worden gezien.

Om te voorkomen dat het verhaal van deze actie, waarbij het soms zeer verwarrend toeging, uitsluitend een beschrijving wordt van de gebeurtenissen in de stijl van een officiële geschiedschrijving, is het onmogelijk gebleken om aan alle betrokken eenheden én personen, die het op basis van hun aandeel in de slag verdienen genoemd te worden, evenveel aandacht te schenken. Sommigen wor-

den vaak genoemd, maar dat betekent niet dat de prestaties van anderen, die óf helemaal niet ter sprake komen óf slechts heel even behandeld worden, onderschat moeten worden. Alle eenheden en alle officieren, onderofficieren en manschappen hebben tijdens deze intensieve negen dagen hun aandeel geleverd en ik had van hun lotgevallen graag in even uitgebreide mate verslag willen doen.

Graag wil ik de vele mensen bedanken die me met de voorbereidingen voor dit boek hebben geholpen, hetzij door het ter beschikking stellen van hun persoonlijke ervaringen tijdens de slag, hetzij door hun bereidheid zich te laten interviewen.

Dank ben ik ook verschuldigd aan generaal Eisenhower, veldmaarschalk burggraaf Montgomery van Alamein en luitenant-generaal sir Frederick Browning, voor het feit dat ze me toestemming hebben gegeven aan mij gerichte brieven van hen te reproduceren die met deze operatie verband houden.

Ten slotte gaat mijn erkentelijk uit naar Wilfred Greatorex, die me bij het voorbereiden van dit boek enorm geholpen heeft. Zonder hem zou dit relaas nooit geschreven zijn. Zijn inzicht en vakmanschap waren voor mij een grote steun bij het rangschikken van het materiaal en de verhalen uit die dagen, en ik hoop dan ook dat in het eindresultaat van al deze werkzaamheden iets van het karakter en de vechtlust van de 1ste Luchtlandingsdivisie zichtbaar zal worden.

R.E.U.

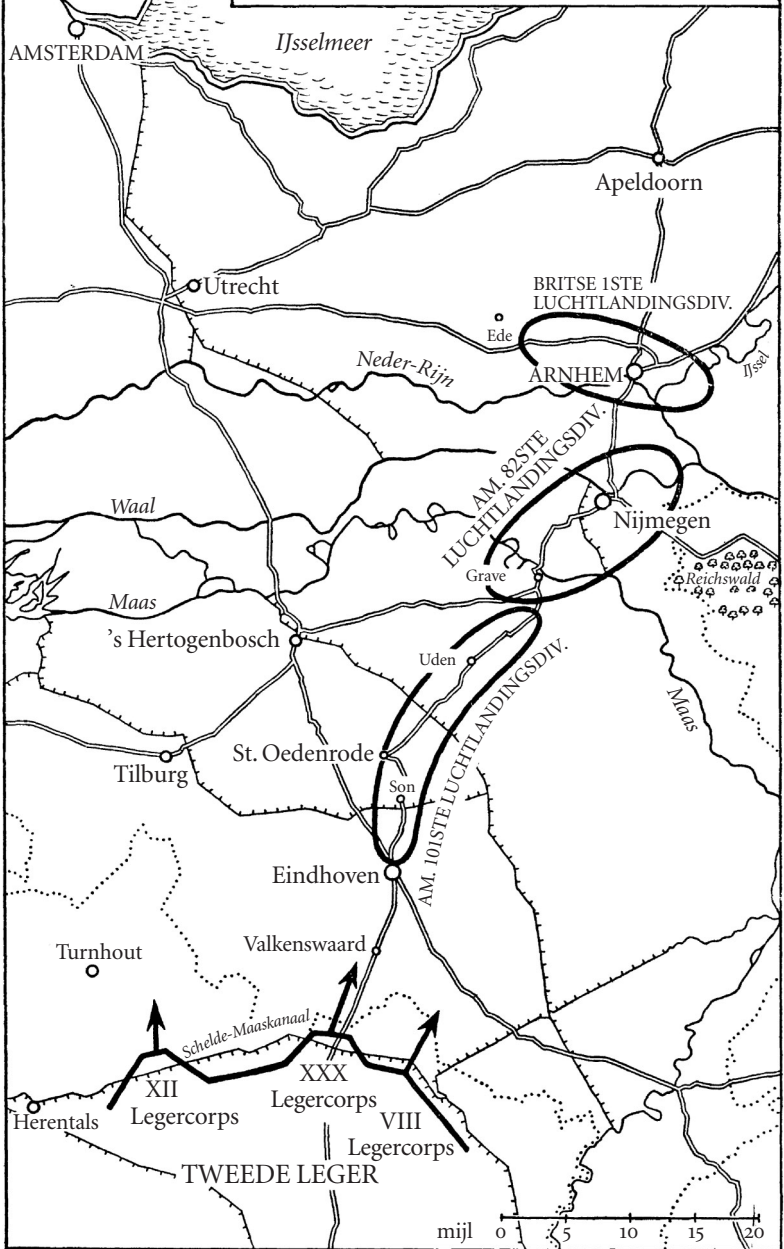
Drymen, Stirlingshire – *mei* 1958

1

Met een weids handgebaar trok mijn legerkorpscommandant, Boy Browning, een derde grote cirkel op een met talk bedekte kaart, keek me vervolgens strak aan en zei: ‘De brug bij Arnhem – en zorg ervoor dat je hem in handen houdt.’ De drie cirkels vertegenwoordigden de ‘luchtlandingsloper’ waarlangs Montgomery het zegevierende Tweede Leger vanaf de Belgisch-Nederlandse grens richting Midden-Nederland tot aan het IJsselmeer, zo’n honderdzestig kilometer verderop, wilde laten oprukken. Je kon er van alles over zeggen, maar gewaagd was het in elk geval wel. Monty had twee hoofdoelen voor ogen: hij wilde dat zijn troepen de Rijn overstaken, die nog steeds een formidabele barrière vormde, en hij wilde het Ruhrgebied veroveren. Verder wilde hij met dit plan in één keer de ontsnappingsroute afsnijden voor de Duitsers die nog steeds in het westen van Nederland zaten, van wie een deel verantwoordelijk was voor de v2-aanvallen op Engeland. En hij wilde om de Duitse Siegfriedlinie heen trekken en de geallieerden een springplank bezorgen voor een snelle opmars over de Noord-Duitse Laagvlakte.

Als plaatsvervanger van de Amerikaanse commandant van het geallieerde luchtlandingsleger, luitenant-generaal Lewis Brereton, was Browning verantwoordelijk voor de operaties op de grond. Terwijl hij uitweidde over het plan, wierp ik een snelle blik op de twee Amerikaanse generaals die naast me zaten en vroeg ik me af of ze net zo verrast waren door de stoutmoedigheid van de voorgenomen

OPERATIE MARKET GARDEN

operatie als ik – juist omdat het plan afkomstig was van de anders zo behoedzame Monty. Generaal-majoor Max Taylor en zijn 101ste Luchtlandingsdivisie waren verantwoordelijk voor het stuk ‘loper’ tussen Eindhoven en Grave waarin een drietal belangrijke waterbarrières moesten worden genomen, terwijl brigadegeneraal James Gavin en zijn 82ste Luchtlandingsdivisie het middelste stuk voor hun rekening zouden nemen, het deel waarin zich de Maasbrug bij Grave en de Waalbrug bij Nijmegen bevonden. Het drong langzaam tot me door dat het feit dat we het verste stukje loper toegewezen hadden gekregen óf als een compliment voor de inzetbaarheid van mijn eigen 1ste Luchtlandingsdivisie uitgelegd kon worden, óf een voorbeeld was van een diplomatie van voorzichtigheid vóór alles, gezien het feit dat het een idee van Monty was en de operatie in eerste instantie een Britse aangelegenheid zou zijn. Als ik op de hoogte zou zijn geweest van alles wat er was gebeurd tussen het ontstaan van dit idee in het snelle brein van Monty en de goedkeuring ervan door het SHAEF (Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force), dan had ik wellicht voor de tweede visie gekozen. Want Eisenhower, als opperbevelhebber, was het met betrekking tot de vorm waarin de aanstaande operaties tegen de nu zwaar in de verdediging zijnde Duitsers moesten worden uitgevoerd, niet altijd met Monty eens. Terwijl Eisenhower de voorkeur gaf aan oprukken over een breed front, om zo optimaal van alle aanvalslijnen gebruik te kunnen maken, zag Monty veel meer in een ‘zeer krachtige en ondubbelzinnige doorstoot’ naar het noorden. Zoals Eisenhower later zou schrijven: ‘Midden in het vijandelijke gebied bevond zich nog steeds een aanzienlijke reserve, en ik wist dat elke, op slechts één punt geconcentreerde uitval in de richting van het hart van Duitsland, zoals hij voorstelde, slechts zou resulteren in een vrijwel zekere vernietiging.’ Dit fundamentele gebrek aan overeenstemming bereikte een hoogtepunt tijdens hun ontmoeting in het vliegtuig van Eisenhower op het vliegveld van Brussel, op de middag van 10 september 1944.

Monty, die zijn reputatie als iemand die altijd probeerde zijn eigen zienswijze er doorheen te drukken weer helemaal waarmaakte, won het van Ike, die uiteindelijk toestemming gaf luchtlandingseenheden in te zetten voor het veroveren van de oeververbindingen over de Maas, de Waal en de Neder-Rijn. Maar ook al ging Eisenhower met Monty's plan akkoord, hij handelde daarmee niet in strijd met zijn eigen zienswijzen. Volgens Montgomery was de operatie bedoeld om de vijand een grootschalige knock-outklap toe te dienen, terwijl Ike hem alleen maar zag als een aanvulling op zijn eigen plan, dat voorzag in oprukken over een breed front, want nadat hij de voorbereidingen in gang had gezet, merkte Monty al snel dat Ike hem geen enkele prioriteit had gegeven boven de andere operaties, iets verder naar het zuiden. Maar omdat zo iets nadelig kon uitvallen voor machtige Amerikaanse generaals als Bradley en Patton, wekte dat nauwelijks verbazing.

Dus tijdens de beginfase was Operatie Market Garden niet bepaald een fraai voorbeeld van Anglo-Amerikaanse eensgezindheid.

Het was overigens niet onredelijk om de 1ste Luchtlandingsdivisie de spits te laten afbijten en de operatie rond Arnhem voor zijn rekening te nemen. Jaren na de oorlog hoorde ik dat volgens een officieel Amerikaans rapport de operatie rond Arnhem aanvankelijk aan de Amerikaanse 101ste Luchtlandingsdivisie was toegewezen, en dat de Britse 1ste Luchtlandingsdivisie daarna zou hebben verzocht met de Amerikaanse eenheid van plaats te mogen wisselen omdat wij, gezien onze voorbereidingen voor een eerdere, afgeblazen operatie, beter met het terrein vertrouwd zouden zijn. Hoewel het zeker waar is dat we dat gebied aandachtig hadden bestudeerd in verband met Operatie Comet, waarin wij de riskante taak hadden om precies hetzelfde te doen wat bij Market Garden door het hele legerkorps bereikt moest zien te worden, wist ik van een wissel niets af en ik heb daar ook nooit om gevraagd. Browning heeft zo'n verzoek nooit namens ons ingediend.

Voor zover ik weet is het van begin af aan de bedoeling geweest dat wij rond Arnhem ingezet zouden worden. Toch heb ik onwillekeurig het gevoel dat als in onze plaats een van de Amerikaanse divisies was ingezet, dat een nadelig effect op de internationale verhoudingen zou hebben gehad. De omstandigheden die ertoe zouden leiden dat het Britse Tweede Leger geen kans zag zich bij de luchtlandingseenheden ten noorden van de Neder-Rijn aan te sluiten, zouden al helemaal niet begrepen worden als de vastgelopen strijdmacht uit Amerikanen had bestaan. Het Tweede Leger en zijn onvermogen om op het juiste moment op de juiste plaats te arriveren, zou met elke denkbare beschuldiging worden overladen. Het zou een zeer ongelukkige invloed op de verhoudingen tussen onze twee landen hebben gehad, en zou ook niet licht zijn vergeten.

Hoewel hij tijdens onze briefing in zijn spaarzaam gemeubileerde kamer in het met elegante pilaren ondersteunde clubhuis in Moor Park een zelfverzekerde indruk maakte, bleek Browning aangaande de praktische uitvoerbaarheid van het geheel zelf ook nog enige bedenkingen te hebben. Toen hij een dag eerder in de caravan van Monty onze orders in ontvangst nam, vroeg hij hoe lang we de brug bij Arnhem vast zouden moeten houden.

‘Twee dagen,’ zei Monty kortaf. ‘Dan zijn ze bij jullie.’

‘In geval van nood kunnen we het vier dagen volhouden,’ antwoordde Browning. ‘Maar toch denk ik dat het wel eens een brug te ver zou kunnen zijn.’ Hij maakte zich grote zorgen over de afstand die het Tweede Leger zou moeten afleggen voor het Arnhem bereikte. De hoofdaanval zou worden uitgevoerd door Brian Horrocks’ xxx Legerkorps, met het VIII en XII Legerkorps op beide flanken. De uitgangstelling was het bruggenhoofd aan de overkant van het Schelde-Maaskanaal ten zuiden van Eindhoven.

De overbelaste aanvoerlijnen van Montgomery begonnen steeds meer problemen op te leveren. De haven van Antwerpen kon nog steeds niet gebruikt worden en Monty was volkomen afhankelijk van

vrachtwagenkonvoeien die helemaal vanuit Frankrijk moesten komen. Als geen ander was Monty zich bewust van deze logistieke problemen, en de nieuwe behoefte aan vervoer, veroorzaakt door de noodzaak het VIII Legerkorps op te laten rukken, maakte dat hij op maandag 11 september Eisenhower liet weten dat hij niet eerder zou aanvallen dan 23 november. Als direct resultaat van deze mededeling beloofden de Amerikanen een uitgebreid bevoorradingsprogramma te zullen organiseren, zowel over de weg als door de lucht – tot 1 oktober duizend ton materiaal per dag. Op die manier gerustgesteld, vervroegde hij D-day tot 17 september.

Voor ik naar mijn caravan terugging om mijn plannen uit te werken, liet Browning me weten dat hij de RAF zover had weten te krijgen dat de operatie overdag zou plaatsvinden en dat we, gezien het beperkte aantal beschikbare vliegtuigen, in drie aanvalsgolven zouden gaan. De hele oorlog door werden luchtlandingstroepen geplaatst door een chronisch tekort aan toestellen. Het was de taak van een bevelhebber om voor zijn manschappen zo veel mogelijk sleepvliegtuigen en zweeftoestellen bij elkaar te brengen, zonder daarbij al te lang stil te staan bij de behoefte daaraan bij andere eenheden, maar in dit geval was de situatie nogal gecompliceerd, aangezien we met betrekking tot het luchttransport voor een groot deel van de Amerikanen afhankelijk waren – en de twee andere divisies die aan deze operatie mee zouden doen waren beide Amerikaans: de RAF had in z'n eentje nauwelijks de halve divisie kunnen vervoeren. Toch drong ik er bij Browning en zijn staf geregeld op aan om meer vliegtuigen beschikbaar te stellen. Op een dag, toen ik hem vertelde dat veertig toestellen extra voldoende waren om mijn plannen op de grond uit te kunnen voeren en Browning niet eens zeker wist of hij daar zelfs maar een deel van kon leveren, bracht ik het veelbetekende feit ter sprake dat de twee Amerikaanse divisies op dit punt beter werden bediend. Hij verzekerde mij dat dit niet het gevolg was van Amerikaanse druk op hoog niveau, maar dat het enkel en alleen

een zaak was van het stellen van prioriteiten. ‘Ten zuiden van jou moet alles goed gaan,’ zei hij, ‘anders loop je de kans in de pan te worden gehakt.’ Er werd besloten dat Max Taylors 101ste op volle sterkte moest worden afgeworpen, terwijl men tegelijkertijd wilde proberen van Jim Gavins 82ste zoveel mogelijk manschappen in één keer aan de grond te zetten, hoewel Gavin uiteindelijk met twee aanvalsgolven genoeg moest nemen.

Ik moest bij mijn plannen van drie aanvalsgolven uitgaan.

Ik kon beschikken over tien squadrons van 38 Group en zes squadrons van 46 Group die de zweefvliegtuigen zouden slepen, terwijl het Amerikaanse 9th Troop Carrier Command de Dakota's die de parachutisten moesten afwerpen ter beschikking zou stellen. Ik ging ervan uit dat ik voor elke parachutistenbrigade 130 toestellen nodig zou hebben. Mijn divisie bestond uit de 1ste en 4de Parachutistenbrigade (1 en 4 Para), en de 1ste Luchtlandingsbrigade, die van zweefvliegtuigen gebruik zou maken. Daarnaast beschikten we nog over het normale aantal bij de divisie ingedeelde troepen. En voor deze operatie had ik ook nog de Poolse 1ste Onafhankelijke Parachutistenbrigade onder mijn bevel, met als commandant generaal-majoor Sosabowski. Deze brigade werd voor een klein deel met zweefvliegtuigen aan de grond gezet.

De plannen moesten snel worden uitgewerkt omdat ze met de Amerikaanse inzet bij Grave en Nijmegen moesten worden afgestemd, en ook omdat er tijd moest zijn om ze aan te passen of te wijzigen in overeenstemming met de wensen van de RAF. Ik moest ook rekening houden met het feit dat de manschappen van hun basis naar de vliegvelden vervoerd moesten worden, dat er recente luchtfoto's beschikbaar moesten zijn, dat de mensen gebriefd werden en dat de vliegtuigen en zweeftoestellen geladen werden.

Toen eerder op zondag 10 september Operatie Comet was afgelast, waren een stuk of wat van mijn stafofficieren, onder wie Charles Mackenzie, mijn stafofficier operaties, op de Theems gaan roei-

en; Boy Wilson, een al wat oudere maar manhaftige en zeer ervaren parachutist die het commando voerde over de Zelfstandige Compagnie, en nog enkele anderen, waren nog even naar huis gegaan om bij hun gezin te kunnen zijn. De roeiers werden van het water gehaald en Wilson had thuis nog net tijd om te lunchen voor hij haastig met zijn jeep terug moest keren. Wilson, die de strijdmacht zou aanvoeren die de drop- en landingszones zou markeren, was korte tijd later druk bezig de laatste luchtfoto's van het gebied te bestuderen. Mackenzie overlegde intensief met de RAF-staf en 's avonds sprak ik alles nog eens door met mijn inlichtingenofficier, Hugh Maguire, en Robert Loder-Symonds, de commandant van de divisie-artillerie.

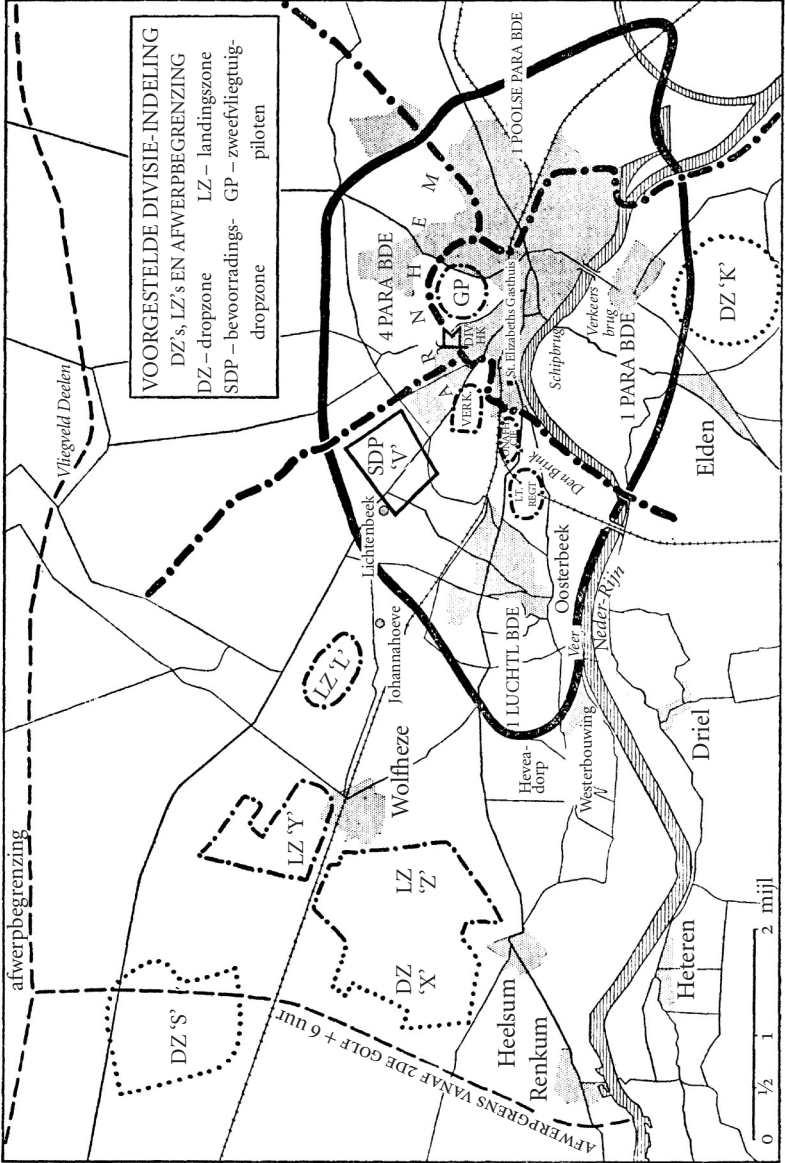
Ik had graag troepen op beide oevers van de rivier willen laten landen, en dan het liefst zo dicht mogelijk bij de verkeersbrug. Maar de RAF vond dat onaanvaardbaar, omdat bommenwerperbemanningen hadden gemeld dat het luchtdoelgeschut rond Arnhem waarmee ze elke nacht tijdens hun vluchten naar het Ruhrgebied werden geconfronteerd, buitengewoon hevig was. Ook werd rekening gehouden met het feit dat de zweefvliegtuigen, als ze wegdraaiden nadat ze hun zweefvliegtuigen hadden losgekoppeld, óf dwars door het luchtdoelgeschut rond het vliegveld Deelen, elf kilometer noordelijker, zouden moeten vliegen, óf grote kans liepen in botsing te komen met de toestellen die troepen in de buurt van Nijmegen afwierpen. Verder waren de deskundigen van de inlichtingendienst van mening dat het laagliggende polderland ten zuiden van de brug niet geschikt was om er zweefvliegtuigen en parachutisten te laten landen. Deze beperkingen werden nauwkeurig onderzocht, maar de RAF had al een enorme concessie gedaan door toe te stemmen in een operatie bij daglicht. Een luchtlandingsoperatie blijft de verantwoordelijkheid van de luchtmacht totdat de troepen aan de grond zijn gezet. De luchtmacht heeft het laatste woord, en dat wisten we.

Veel ervaren parachutisten zouden er geen enkele moeite mee

hebben gehad als ze boven de polder hadden moeten afspringen, ook al zou het daar volgens zeggen drassig zijn, en sommigen van hen zouden er zelfs geen enkel probleem mee hebben gehad als ze boven de stad zelf hadden moeten springen, waar het risico op verwondingen nog een stuk groter was.

De luchtafweersituatie was van dien aard dat de RAF het onverantwoord vond om in de buurt van de brug zelfs een kleine strijdmacht af te zetten om een verrassingsaanval uit te voeren. Afgaande op de kaarten en luchtfoto's die ik in de caravan voor me had uitgespreid, zag ik dat het enige praktische alternatief voor een wat grotere strijdmacht het open gebied ten noordwesten van Arnhem was. Daar bevonden zich op een hoogte van zo'n dertig meter boven de zeespiegel uitgestrekte stukken vlak terrein, gescheiden door stroken bosgebied waardoor de terreinen werden afgeschermd. Ik keek eens naar de afstanden tot het doelwit en zag toen dat van de landingszones tot aan de brug negen tot twaalf kilometer moest worden afgelegd – een enorme afstand, want we beschikten ook nog eens nauwelijks over vervoer en het overgrote deel van de troepen zou die afstand lopend moeten overbruggen. Dat terrein had echter wel bepaalde voordelen: de grond was er stevig en dus ideaal voor snel hergroeperen. Ik keek nog eens goed en kon geen redelijk alternatief ontdekken, waarna ik de meest geschikte dropzones en landingsterreinen ben gaan aangeven, en zette er tegelijkertijd bij welk onderdeel er zou moeten landen.

Het belangrijkste nadeel van het arriveren in drie opeenvolgende golven, was niet alleen dat ik in die eerste golf al over voldoende manschappen moest beschikken om de verkeersbrug in de stad in handen te krijgen, maar dat ik ook mensen moest hebben om de dropzones en landingsterrein veilig te stellen voor de eenheden die later zouden volgen. Dat betekende dat de effectieve offensieve slagkracht van de divisie richting hoofddoel beperkt zou blijven tot één enkele parachutistenbrigade.

Ik had geen keus.

Bij het plannen van de operatie hadden we behoorlijk wat last van het feit dat we nauwelijks over fatsoenlijke inlichtingen beschikten. Ik wist buitengewoon weinig van wat er zich in en rond Arnhem afspeelde en mijn inlichtingenstaf probeerde overal brokjes informatie vandaan te halen. Ik besepte dat de informatie die we van de andere kant van het Kanaal hadden binnengekregen achterhaald was: die was al een lange weg gegaan via allerlei bureaus binnen het Tweede Leger en ons eigen legerkorps. Met betrekking tot de optimistische rapporten over de weerstand waarmee we waarschijnlijk geconfronteerd zouden worden, informatie die ons vanuit de 21ste Legergroep bereikte, bestond binnen de divisie een zeker voorbehoud. Uiteraard hadden we heel graag over een recenter inlichtingenbeeld beschikt, maar in dit soort zaken waren we ondergeschikt aan het legerkorps. Browning zelf vertelde me dat we waarschijnlijk alleen maar met een Duitse brigadegroep te maken zouden krijgen, ondersteund door enkele tanks. Maar het Nederlandse verzet had al laten weten dat er 'ernstig toegetakelde tankeenheden naar Nederland waren gestuurd om daar opnieuw te worden uitgerust', terwijl Eindhoven en Nijmegen als opvangcentra werden genoemd. En in de loop van de week kwam een inlichtingsofficier van SHAEF die de rapporten en de kaarten nog eens aandachtig had bekeken, tot de conclusie dat deze tank-eenheden de 9. en mogelijk ook de 10. ss-Panzer-Division waren. Waarschijnlijk werden ze van nieuwe tanks voorzien, afkomstig uit een depot in de buurt van het Duitse stadje Kleef, dat slechts een kilometer of vijftien van Arnhem en Nijmegen verwijderd lag. De zienswijze van deze SHAEF-officier werd niet gedeeld door anderen en de inlichtingendienst van de 21ste Legergroep liet, terwijl wij druk met onze voorbereidingen bezig waren, duidelijk weten dat ze het met betrekking tot deze Duitse tankdivisies absoluut niet met SHAEF eens waren. Niets mocht het optimisme dat aan de overkant van het Kanaal heerste bederven. Dat bezaten we allemaal in zekere

mate, maar dat gold vooral voor ons eigen Luchtlandingskorps. Op 13 september, vier dagen voor het begin van de operatie, gaf het korps opgewekt de informatie door dat de Duitsers in Nederland nog maar nauwelijks over infanteriereserves beschikten, en dat het totale aantal beschikbare tanks ergens tussen de vijftig en honderd moest liggen. En ook al waren er dan aanwijzingen dat de Duitsers bij Arnhem en Nijmegen hun stellingen langs de rivieren aan het versterken waren, van de soldaten die deze verdedigingslinies bemanden werd gezegd dat het er maar weinig waren en dat ze 'lichamelijk in minder goede conditie verkeerden'.

Ik maakte me geen enkele illusie dat de Duitsers bij de eerste klap direct de handdoek in de ring zouden gooien. Ik ging ervan uit dat hun tegenstand met het uur feller zou worden. De Duitsers zouden voortdurend van versterkingen worden voorzien, terwijl wij pas op dag drie op volle sterkte zouden zijn. Ook waren ze in het voordeel als het om zware wapens ging: bij alle luchtlandingsoperaties is het een ingecalculeerd risico dat de aanval wordt ingezet zonder de steun van zware wapens, en mijn enige ondersteuning op dit gebied was het Regiment Lichte Luchtlandingsartillerie met zijn 75mm-kanonnen, die een verhoudingsgewijs nogal lichte granaat verschoten. Ik tekende de landings- en dropzones in, waarvan er drie ten noorden van de spoorlijn Utrecht-Arnhem lagen, die ik vervolgens aangaf met de letters L, S en Y, en nog twee andere ten zuiden van de spoorlijn en ten noorden van het dorp Heelsum, die ik aangaf met X en Z. Toen omcirkelde ik een gebied waar de Polen zouden kunnen landen, ten zuiden van de rivier, min of meer recht tegenover het centrum van de stad. Tegen die tijd, hoopte ik, zouden we Arnhem in handen hebben en zouden de Duitse luchtdoelbatterijen waar de RAF zo'n respect voor had tot zwijgen zijn gebracht. Verder selecteerde ik enkele afwerperterreinen voor de bevoorrading.

Ik besloot de 1ste Parachutistenbrigade en het overgrote deel van de 1ste Luchtlandingsbrigade met de eerste aanvalsgolf aan de grond te

zetten, samen met mijn eigen staf en wat divisietroepen. Even voor de hoofdmacht zou arriveren, zou de Onafhankelijke Compagnie afspringen om de landingsterreinen aan te geven. De compagnie beschikte over twaalf Pathfinder-vliegtuigen en er waren 143 Dakota's van de 9th U.S. Troop Carrier Command beschikbaar voor de para's van de 1ste Parachutistenbrigade (1 Para), en 358 sleepvliegtuigen en evenzoveel zweefstoestellen voor de rest. In de tweede golf, die vierentwintig uur later zou arriveren, zou het overgrote deel van de 4de Parachutistenbrigade (4 Para) springen vanuit 126 Dakota's, terwijl de rest van de luchtlandingsbrigade en andere divisie-eenheden zouden landen aan boord van 301 zweefvliegtuigen. Op dag drie wilde ik met 114 Dakota's en 35 zweefvliegtuigen het grootste deel van de Poolse 1ste Parachutistenbrigade aan de grond zetten.

Op dinsdag 12 september om vijf uur 's middags belegde ik een vergadering met mijn O Groep, die verantwoordelijk was voor het uitvoeren van de operatie, met als deelnemers de brigadecommandanten, de brigademajors, de commandanten van de artillerie en de sappeurs, en de hoofden van de verschillende dienstvakken – de RASC (Royal Army Service Corps, te vergelijken met de intendance), geneeskundige troepen, de REME (Royal Electrical en Mechanical Engineers, te vergelijken met de technische dienst) en de RAOC (Royal Army Ordnance Corps, verantwoordelijk voor het bevoorraden met en het onderhoud van wapens en munitie). Nadat de briefing was begonnen kwam alsnog Freddie Gough opdagen, een opgewekte majoor met een rood gezicht en grijs haar die het bevel voerde over het Verkenningeskadron, en dat deed met het air van een jongetje dat van school spijbelde, en ik heb hem later vanwege dat gebrek aan punctualiteit dan ook stevig de les moeten lezen. Trouwens, het was niet de eerste keer dat hij veel te laat bij een vergadering aanschoof. Ik heb verder niet meer aan dit voorval gedacht, maar ik zou er tijdens het hoogtepunt van de gevechten nog wel aan herinnerd worden.